

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket
Regional State Administrative Agency

LYHENNETTY KOULUPÄIVÄ JA MUITA KYSYMYKSIÄ

HYKS-ALUEEN VIP
7.10.2020

OPPIVELVOLLISUUS JA KOULUNKÄYNNIN ALOITTAMINEN

- Voiko koulunkäynnin aloittamisen yhtä vuotta säädettyä myöhemmin päätöksen tehdä jo koulunsa aloittaneelle lapselle?
- Voiko pidennettyä oppivelvollisuutta koskevan päätöksen tehdä jo koulunsa aloittaneelle lapselle?

Opetuksen poikkeava aloittamisajankohta 27 §

- Lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua opiskelusta.
- Opetuksen järjestäjä voi mainittujen selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.
- HE 86/1997:
- Ehdotus edellyttää lasten huoltajille suunnatun *koulunkäynnin aloittamiseen ja lasten koulukypsyyden arvioimiseen liittyvän neuvonnan ja ohjauksen tehostamista.*
- Tärkeä osuus neuvonnasta ja huoltajien tukeminen lasten *koulukypsyyden arvioinnissa kuuluisi myös lasten päivähoidon henkilöstölle.*

Oppivelvollisuus 26 §

- Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. *Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta.* Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.
- Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 1 momentissa säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta.

TYÖRAUHAN JA TURVALLISUUDEN TAKAAMINEN

- Mitä oikeuksia/keinoja koululla on esim. rajoittaa aggressiivisen oppilaan osallistumista opetukseen turvatakseen oppilaan oma tai muiden turvallisuus? Entä varhaiskasvatuksessa?
- Missä tilanteissa huoltajaa voidaan pyytää noutamaan lapsensa keskellä päivää kotiin varhaiskasvatuksesta tai koulusta? Entäs ip-toiminta? (pois lukien äkillinen sairastuminen)

Miten häiriökäyttäytymiseen voi puuttua?

- Järjestyksen ylläpitäminen
 - Luokasta poistaminen (voimakeinojen käyttäminen mahdollista)
 - Tarkastus- ja poisotto-oikeus
 - Opettajan virkavelvollisuuksiin kuuluva yleinen järjestyksen ylläpitäminen ja oppilaan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
 - Opetuksen epääminen
- Kurinpito
 - Puhuttelu ja nuhtelu
 - Jälki-istunto
 - Kirjallinen varoitus
 - Määräaikainen erottaminen
- Oppilashuolto
 - Kuraattori- ja psykologipalvelut
 - Monialainen asiantuntijaryhmä

Turvallisuuden takaaminen varhaiskasvatuksessa

- **Varhaiskasvatuksen tavoitteet 3 §**
- 4) varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä
- **Varhaiskasvatusympäristö 10 §**
- Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen.
- Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.
- Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

- Opetukseen osallistuvalla on *oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.*
- Koulun *ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.*
- Opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman *yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteellisen käytännön käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.* Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset suunnitelman laatimisesta. [\(29.12.2016/1498\)](#)
- Opetuksen järjestäjän *tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.*

Voimakeinojen käyttäminen koulussa

- Voimakeinojen käyttö *merkitsee puuttumista* perustuslaissa turvattuun *henkilökohtaiseen koskemattomuuteen* → säädettävä lailla
- **Poistaminen PeL36b §**
 - luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas joka ei noudata opettajan antamaa määräystä poistua luokkahuoneesta taikka muusta tilasta, jossa opetusta annetaan
 - koulun alueelta oppilas joka ei noudata rehtorin antamaa määräystä opetuksen epäämisestä
- **Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita PeL 36d §**
- *Rehtorilla tai koulun opettajalla* on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen *esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista*.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, *rehtorilla tai koulun opettajalla* on **oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina** oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen

Voimakeinojen käyttö oppilaan rauhoittamisessa, LSAVI/344/06.06.00/2015

■ Oikeuskäytännössä ja aluehallintoviraston laillisuusvalvonnassa on katsottu, että opettajan virkatehtäviin kuuluu järjestyksen ylläpitäminen koulussa. Tässä tarkoituksessa rehtorilla ja opettajalla on katsottu olevan oikeus oppilaan rauhoittamiseen voimakeinoin. Lausuntopyynnössänne kuvattua ”sylihoitoa” voidaan pitää tällaisena oppilaan rauhoittamisena, joka on sallittu oppilaan itsensä ja muiden oppilaiden turvallisuuden takaamiseksi ja järjestyksen ylläpitämiseksi. Rauhoittamisessa tulee kuitenkin *suhteellisuusperiaatteen* mukaisesti käyttää *vain sellaisia voimakeinoja, jotka ovat oppilaan ikä, tilanteen uhkaavuus, vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen perusteltuja.*

■ Lausuntopyynnössänne kuvattua ”nakkihoitoa” aluehallintovirasto ei pidä perusopetuslain mukaisena rauhoittamiskeinona. Siinä puututaan oppilaan perustuslaissa turvattuun *henkilökohtaiseen koskemattomuuteen tavalla, jota ei voida pitää voimakeinojen käytössä noudatettavan suhteellisuusperiaatteen mukaisena.* Se on aluehallintoviraston käsityksen mukaan myös oppilasta nöyryyttävä keino ylläpitää järjestystä koulussa. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on mm. ratkaisussaan 27.8.2012 Dnro 3013 katsonut, että *peruskoulun oppilaan kurinpidossa ei voitu käyttää nöyryyttävää seisottamista.* YK:n lapsenoikeuksien yleissopimuksen 28 artiklan 2. kohdan mukaan sopimusvaltiot ryhtyvät kaikkiin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin taatakseen, että kurinpito kouluissa tapahtuu tavalla, joka on lapsen ihmisarvon mukaista ja sopusoinnussa tämän yleissopimuksen kanssa. *Aluehallintoviraston käsityksen mukaan oppilaan kääriminen maton sisälle ei ole hänen ihmisarvonsa mukaista eikä sopusoinnussa lastenoikeuksien yleissopimuksen kanssa.*

KOULUPÄIVÄN LYHENTÄMINEN JA MUITA ERITYISIÄ OPETUSJÄRJESTELYJÄ

- Millä perusteilla oppilaan koulupäivää voidaan lyhentää?
- Millä perusteella oppilas voidaan määräaikaisesti vapauttaa opetuksesta osana oppimisen ja koulunkäynnin tukea?
- Lyhennetty koulupäivä eli POL18§ erityiset opetusjärjestelyt: Kuinka tarkasti esim. Erityisen tuen päätökseen tulee yksilöidä koulupäivän pituus ja ajanjakso jonka lyhennetty koulupäivä on voimassa?
- Laki velvoittaa huoltajan ja oppilaan kuulemista ennen erityisen tuen päätöstä: Mitä jos vanhempia/huoltajia ei pyynnöstä huolimatta tavoiteta? Entä mitä jos huoltajat kieltäytyvät yhteistyöstä? Ja kieltävät myös oppilasta yhteistyöstä?

EOA 9.5.2018 Dnro 169/2018

- Koulun rehtori oli tehnyt viranhaltijapäätöksen, jonka mukaan ”oppilashuollollisena tukitoimena oppilaan koulupäivää lyhennettiin väliaikaisesti 1–2 viikon ajaksi lapsen väkivaltaisen käyttäytymisen johdosta.
- Kantelussa arvosteltiin myös sitä, että lapsen asiaa oli käsitelty sitä varten koolle kutsutussa oppilashuoltoryhmässä ilman huoltajien suostumusta.

EOA 9.5.2018 Dnro 169/2018

- Kantelussa ja saadusta selvityksessä esitetyt näkemykset lapsen käytöksestä, koulunkäynnin ongelmista ja niiden syistä poikkeavat toisistaan. - - - kaupungin puolelta on tuotu esiin vakava huoli lapsen käytöksestä ja sen vaikutuksesta koulun työrauhaan ja opiskeluympäristön turvallisuuteen. Saadun selvityksen mukaan koululla on tarjottu laajasti erilaisia tukitoimenpiteitä ja järjestelyjä, joilla lapsen käytöksen ongelmiin on moniammatillisessa yhteistyössä ja yhteistyössä eri viranomaisten ja huoltajien kanssa ryhdytty kaikkien oppilaiden turvallisuuden, hyvinvoinnin ja työrauhan turvaamiseksi.
- Tässä asiassa arvioitavanani on rehtorin tekemä päätös, joka asiakirjojen perusteella on tosiasiallisesti johtanut siihen, että lapsen koulupäivää oli vastoin huoltajien tahtoa lyhennetty viiden koulupäivän ajan. Kantelussa ja saadussa selvityksessä on esitetty erilaisia näkemyksiä ja perusteluja sille, oliko kyse oppilashuollollisesta tukitoimesta vai rangaistuksesta. En katso olevan syytä pohtia tätä enempää, sillä kummastakin näkökulmasta asiaa tarkastellen pidän rehtorin ratkaisua virheellisenä

Koulupäivän lyhentäminen kurinpidollisena toimena (EOA 169/2018)

- Perusopetuslaissa on säädetty oppilaan kurinpito- ja ojentamiskeinoista sekä menettelystä tyhjentävästi. Näitä keinoja käytettäessä tulee noudattaa hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita ja niiden käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.
- Perusopetuslaissa ei ole säännöstä oppilaan koulupäivien lyhentämisestä tietyksi tulevaksi määräajaksi kurinpito- tai ojentamiskeinona. Näin ollen tällaisen keinon käyttäminen kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa *on perusopetuslain vastaista*.

Koulupäivän lyhentäminen opiskeluhuollollisena toimenpiteenä EOA 169/2018)

- Opiskeluhoolto pohjautuu keskeisesti aina opiskelijan sekä tarpeen niin vaatiessa hänen huoltajansa *suostumukseen*. Tässä asiassa on asiakirjojen perusteella riidatonta, että *huoltajat olivat selkeästi vastustaneet lyhennettyä koulupäivää*, joka selvityksen ja rehtorin viranhaltijapäätöksen mukaan oli tarkoitettu ”*oppilashuollolliseksi tukitoimeksi*”. - - - kaupungilta saadusta selvityksestä ei ilmene tarkempia perusteluja sille, miksi sen näkemyksen mukaan tällaiseen ”*tukitoimeen*” olisi voitu päätyä vastoin huoltajien tahtoa ja opiskeluhooltolain nimenomaista säännöstä.
- Selvityksen perusteella *jää epäselväksi, oliko lapsen asian käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä saatu huoltajien suostumus opiskeluhooltolaissa tarkoitettulla tavalla, kun selvityksen mukaan opetuksen järjestäjä ”oli tulkinnut huoltajien antaneen suostumuksensa käytettyihin toimenpiteisiin”*.
- Epäselväksi myös jää, *miten tällaisen toimenpiteen oli katsottu edistävän lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista*.
- Asiakirjoista ei myöskään ilmene, *miten lapsen omat toivomukset ja mielipiteet oli häntä koskevassa ratkaisuisissa huomioitu*.

Häiriökäyttäytyminen ja POL 18 §

18 § on käytetty 3 mom mukaisin perustein oppilaan koulupäivän lyhentämisessä. Usein se liittyy siihen, että oppilas riehuu koulussa, eikä ole ns. koulukykyinen.

Millaisin perustein näissä tapauksissa voidaan koulupäivän lyhentämispäätöksiä tehdä? Tuleeko terveydenhuollolta olla selkeä suositus tähän?

Huoltajat tuovat näissä tilanteissa esiin sen, että kun lapsen koulupäivää lyhennetään, varsinkin jos on kyse pienistä oppilaista, heidän työssäkäyntinsä estyy ja ovat monesti näissä tilanteissa vastaan tätä. Jos huoltajat vastustavat asiaa, voidaanko päätös tehdä?

Erityiset opetusjärjestelyt (PerusopL 18 §)

- Oppilaan opiskelu voidaan järjestää *osittain toisin* kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:
 - 1) oppilaalla katsotaan joltakin osin *ennestään olevan perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot*;
 - 2) perusopetuksen *oppimäärän suorittaminen olisi* oppilaalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin *kohtuutonta*; tai
 - 3) se on *perusteltua* oppilaan *terveydentilaan liittyvistä syistä*

HE 86/1997

- antaa mahdollisuuden oppilaskohtaisesti poiketa lain ja sen nojalla annettavan asetuksen säännöksistä ja lain nojalla annettavista määräyksistä myös muussa kuin 17 §:ssä säädetyssä erityisopetuksessa
- Mahdollisuudesta poiketa yleisesti erityisopetuksessa oppiaineita ja opetussuunnitelmaa koskevista säännöksistä säädetään 17 §:n 2 momentissa.

Opetuksen poikkeava järjestäminen erityisen tuen päätöksessä

- 17 §:n 2 momentin mukaan erityisopetuksessa voidaan tarvittaessa poiketa 11 §:ssä määritellystä oppiainejaosta tai vapauttaa oppilas jonkin yksittäisen aineen, esimerkiksi vieraan kielen, opiskelusta
- Erityisen tuen päätöksessä määrättävä:
 - 1) oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä
 - 2) mahdolliset tulkitsemis- ja avustajapalvelut
 - **3) tarvittaessa 1 momentissa tarkoitettu oppilaan opetuksen poikkeava järjestäminen**

OPS:n perusteet 2014. Erityinen tuki. (OPH:n määräys)

- Oppimäärän yksilöllistäminen on ensisijainen vaihtoehto ennen oppilaan vapauttamista oppimäärän suorittamisesta. (*HUOM! Yksilöllistäminen on mahdollista vain erityisen tuen oppilaille*)
- Vapauttamiseen oppimäärän opiskelusta tulee olla erityisen painavat syyt ja se perustuu jokaisen oppilaan kohdalla yksilölliseen harkintaan.
- Vapauttamisesta oppiaineen opiskelusta tehdään hallintopäätös perusopetuslain 18 §:n perusteella.
- ***Jos oppilaalla on erityisen tuen päätös, vapauttamisesta päätetään erityisen tuen päätöksessä.***

PERUSTELUT POL 18 §:N MUKAISISSA PÄÄTÖKSISSÄ

1) Oppilaalla ennestään oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot

- Poikkeaminen voi tulla kysymykseen esimerkiksi sellaisen oppilaan osalta, joka on opiskellut ulkomailla ja muuttaa Suomeen ja tulee täällä sijoitettavaksi hänen tietojaan ja taitojaan vastaavaan opetusryhmään.
- Mahdollistaa myös vuosiluokan jättämisen väliin, jos oppilaan todetaan jo muuten hallitsevan asianomaisella vuosiluokalla edellytetyt tiedot.

2) Oppimäärän suorittaminen oppilaalle kohtuutonta

- poikkeaminen on mahdollista *esimerkiksi erityislahjakkaan* oppilaan osalta tai sellaisen *vammaisen taikka vieraskielisen* oppilaan osalta, jota *ei voida kohtuudella velvoittaa tietyn oppiaineen opetukseen.*

3) Perusteltua oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä

- poikkeus voidaan myöntää *esimerkiksi yleisopetuksessa olevan vammaisen oppilaan opiskelun järjestämisessä.*

Säännöksen soveltamisen lähtökohtia

- *Sovelletaan oppilaskohtaisesti, siis yksittäiseen oppilaaseen liittyviin syihin perustuen*
- Säännöksessä on *tyhjentävästi lueteltu perusteet*, joilla päätös voidaan tehdä, ei saa tehdä laajentavaa tulkintaa
 - Hallituksen esityksen mukaiset perusteet ovat kuitenkin vain esimerkkejä tilanteista, joissa säännöstä voidaan soveltaa
- Opetuksen *järjestämisvelvollisuus on edelleen kunnalla*

Perusteltu syy, päätöksen perustelut ja opetuksen järjestämisvelvollisuus

Asiaselostus: 9.luokan oppilas on ollut osallisena esiin tulleessa tapahtumavyyhdyssä, johon liittyy huhu aseiden tuomisesta kouluun sekä ajatus kouluampumisesta. Tilannetta on käsitelty 5.10.2015 yhteispalaverissa, jossa ovat olleet läsnä äiti, oppilaan sijaisvanhemmat, koulukuraattori, sosiaalityöntekijä, rehtori sekä sivistysjohtaja. Oppilasta on kuultu palaverin aluksi. Tapahtumavyyhdyin jälkiselvittely jatkuu. Tilanteen johdosta on yhteisymmärryksessä sovittu, että oppilas on nyt määräaikaisessa kotiopetuksessa, saa tiedon opiskeltavista asioista koululta ja käy tekemässä koesuoritukset koululla erikseen sovittavina aikoina. Koulukuraattori antaa tarvittaessa yksilökohtaista tukea kotiin. Tilapäisen kotiopiskelun tarvetta ja mahdollista jatkoa tai purkamista arvioidaan myöhemmin syyslukukauden aikana. Perusopetuslain mukaan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään. Em. lain nojalla oppivelvollisen huoltajien on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee huolehdittua. Jos oppivelvollinen ei osallistu perusopetuslain mukaiseen opetukseen oppivelvollisen asuinkunnan tulee valvoa oppivelvollisen edistymistä.

Perustelut: POL 18 ja 26 §, kunnan hallintosääntö 8 §, lastensuojelulaki 25 §

Päätös: Oppilaan koulunkäynti järjestetään ajalla 5.10 - 2.12.2015 asiaselostuksen mukaisesti. *Kotona tapahtuvan opiskelun osalta huoltaja ja sijaisvanhemmat vastaavat opintojen etenemisestä. Oppivelvollisen edistymisen valvonnasta vastaa rehtori.*

KUULEMINEN, TÄYTÄNTÖÖNPANO JA MUUTOKSENHAKU

POL 18 § 2 mom

- Jos oppilaan huoltaja ei ole tehnyt esitystä opiskelun järjestämisestä 1 momentissa tarkoitetulla tai sen nojalla säädetyllä tavalla, on huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä. Muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä opetuksessa on vastaavasti varattava oppilaalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Asianosaisen kuuleminen

- Ilmoitettava kuulemisen tarkoitus
 - Selityksen antamiselle varattu määräaika
 - Yksilöitävä, mistä seikoista pyydetään selvitystä
 - Toimitettava kuulemisen kohteena oleva asiakirjat alkuperäisinä taikka varattava muutoin mahdollisuus tutustua niihin
 - Varattava tilaisuus esittää vaatimus tai selvitys suullisesti, jos tarpeen asian selvittämiseksi ja kirjallinen menettely tuottaa asianosaiselle kohtuuttomia vaikeuksia
 - Muut asianosaiset samanaikaisesti paikalle, jos välttämätöntä asianosaisten oikeuksien tai edun valvomiseksi
 - Asianosaisen pyynnöstä muissakin tilanteissa

Kuulemisen toteuttaminen (Olli Mäenpää, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet, 5. painos, Keuruu 2016, s. 253-254)

- Viranomaisen antaa asianosaiselle kuulemisilmoituksen, jossa se varaa tälle tilaisuuden esittää mielipiteensä asiassa.
- Ilmoitus voidaan lähettää postitse tavallisena kirjeenä tai asianosaisen suostumuksella sähköpostina.
- Kuuleminen on asiakirjasidonnaista, kohdistuu tallennettuun tietoon.
- Suullinen mielipiteen ilmoittaminen on mahdollista ainakin asianosaisen pyynnöstä, mutta myös muulloin, jos se on *tarkoituksenmukaista* kuulemisen toteuttamiseksi *eikä vaaranna asianosaisen oikeusturvaa*
- **Kuulemisen sisältö on kirjattava asianmukaisesti**

Asianosaisen kuuleminen (KHO 19.10.1990 5072/1/89)

- Kunnanhallitus oli päättänyt, että kunnan työsuojelupäällikön tehtävät siirrettiin palopäällikkö-väestönsuojelupäällikön hoidettaviksi välittömästi virkavelvollisuuksiin kuuluvina. Mainittu viranhaltija oli vaatinut kunnanhallituksen päätöksen kumoamista, koska se oli tehty häntä kuulematta. Lääninoikeus kumosi kunnanhallituksen päätöksen ja palautti asian kunnanhallituksen uudelleen käsiteltäväksi katsoen, että kysymyksessä olevaa viranhaltijaa olisi tullut kuulla ennen päätöksen tekemistä, koska asia oli koskenut hänen virantoimitusvelvollisuutensa muuttamista ja siten hänen etuaan ja velvollisuuttaan. Vaikka kunnanhallituksen ilmoituksen mukaan viranhaltija oli saanut asiasta tiedon ennen päätöksen tekemistä ja hänen vastustava mielipiteensä oli ollut kunnanhallituksen tiedossa, hänelle ei asiakirjojen mukaan ollut nimenomaisesti varattu tilaisuutta antaa selitystä asiassa. Kunnanhallituksen päätös oli siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja loukkasi viranhaltijan oikeutta. Korkein hallinto-oikeus pysytti lääninoikeuden päätöksen. Äänestys 4-1

Oppilaan ja huoltajan kuuleminen, Helsingin HAO 8.7.2011 T 11/0784/2

- Kaksi yläasteen oppilasta A ja B nujakoivat koulun alueella, minkä seurauksena B sai veitsen terästä käteensä viiltohaavan. B ja tilanteessa läsnä ollut oppilas C olivat tapahtuman jälkeen selvittämässä asiaa koulun rehtorin luona. Nujakoinnin vuoksi paikalle tullut koulun opettaja antoi samana päivän rehtorille oman selvityksensä, jonka mukaan opettaja oli välittömästi tapauksen jälkeen pyytänyt myös oppilas A:ta selvittämään asiaa rehtorin luokse, mutta A oli kieltäytynyt. Rehtori päätti antaa A:lle kirjallisen varoituksen teräaseella uhkaamisesta. Rehtori oli hallinto-oikeudelle antamansa lausunnon mukaan sopinut A:n huoltajan kanssa, että A tulee rehtorin kuultavaksi, mutta A ei noudattanut huoltajan välityksellä lähetettyä kehotusta. Asiassa ei ollut esitetty selvitystä siitä, että A:ta olisi myöhemmin koulussa edes yritetty kuulla. Hallinto-oikeus katsoi, että A:ta ei ollut kuultu perusopetuslain 36 a §:ssä tarkoitetulla tavalla ennen kirjallisen varoituksen antamista. Näin *ollen A:n näkemys tapahtuneesta jäi selvittämättä*. Rehtori oli kuullut A:n huoltajaa kahdesti. Valituksessa esitettiin kuitenkin, että *huoltaja ei ollut saanut B:n, C:n ja koulun opettajan kirjallisia kertomuksia tapahtumista*. Rehtori ei ollut väittänytäkään, että sanotut asiakirjat olisi toimitettu huoltajille. Hallinto-oikeus katsoi, että A:n huoltajaa ei ollut kuultu hallintolain 34 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Rehtorin päätös kumottiin. (Perusopetuslaki 36 § 1 ja 36a §1, HL 34 § 1 ja 36 §)

Päätöksen täytäntöönpano ja muutoksenhaku päätökseen

- Täytäntöönpano edellyttää päätöksen lainvoimaisuutta
 - Muutoksenhaku-aika kulunut loppuun tai
 - Päätös on lopullisesti ratkaistu muutoksenhakuprosessissa
- Muutoksenhaku
 - Oikaisuvaatimus aviin, jonka päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen

KIITOS !

yhteystiedot: esko.lukkarinen@avi.fi